

ANALIZA GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI W 2018 ROKU DLA GMINY GOŁYMIN-OŚRODEK

Podstawa prawna opracowania – art. 9tb ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2018 r. poz. 1454, ze zm.).

Na podstawie sprawozdań złożonych przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, sprawozdania podmiotu prowadzącego punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych oraz rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi, a także innych dostępnych danych wpływających na koszty systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, Wójt Gminy sporządza analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi obejmującą w szczególności:

- możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno – biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania,
- koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych,
- liczbę mieszkańców,
- liczbę właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12,
- ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy,
- ilość zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych odbieranych z terenu gminy oraz powstających z przetwarzania odpadów komunalnych z sortowania i pozostałości z mechaniczno – biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.

Analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi sporządza się w terminie do dnia 30 kwietnia za poprzedni rok kalendarzowy.

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi podlega publicznemu udostępnieniu na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej.

1. Wprowadzenie - nowelizacja z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach z dnia 1 lipca 2011 r.

1.1. Obowiązki gmin

Zasadniczą zmianą, która leży u podstaw rozwiązań wprowadzonych nowelizacją ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, jest całkowite przeniesienie obowiązków związanych z utrzymaniem czystości na gminy. Szczegółowy katalog obowiązków gminy w tym zakresie został zamieszczony w art. 3 ust. 2 przedmiotowej ustawy. Zgodnie z tym przepisem gminy zapewniają czystość i porządek na swoim terenie i tworzą warunki niezbędne do ich utrzymania, a szczególności:

- zapewniają budowę, utrzymanie i eksploatację własnych lub wspólnych z innymi gminami regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych;
- obejmują wszystkich właścicieli nieruchomości na terenie gminy systemem gospodarowania odpadami komunalnymi;
- nadzorują gospodarowanie odpadami komunalnymi, w tym realizację zadań powierzonych podmiotom odbierającym odpady komunalne od właścicieli nieruchomości;
- ustanawiają selektywne zbieranie odpadów komunalnych;
- tworzą punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych;
- zapewniają osiągnięcie odpowiednich poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania;
- prowadzą działania informacyjne i edukacyjne.

W dniu 28 listopada 2014 r. ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach została znowelizowana ponownie (Dz. U. z 2015 r. poz. 85).

Znowelizowane przepisy zaczęły obowiązywać od 1 lutego 2015 r. W wyniku wprowadzonych zmian samorzady zostały zobligowane do wprowadzenia zmian do wszystkich obowiązujących aktów prawa miejscowego w terminie 18 miesięcy (od daty wejścia w życie nowelizacji) oraz podjęcia nowych uchwał.

1.2. Docelowe poziomy recyklingu i ograniczenie poziomu odpadów biodegradowalnych przekazanych do składowania

Zgodnie z art. 3b ustawy, do dnia 31 grudnia 2020 r. gminy zobowiązane są osiągnąć określone poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła w wysokości co najmniej 50% wagowo oraz innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych co najmniej 70% wagowo. Ponadto do dnia 16 lipca 2020 r. gminy są obowiązane ograniczać masę odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów w 1995 r. – do nie więcej niż 35% wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych. Celem przepisów jest docelowe wprowadzenie jednolitych norm w tym zakresie w odniesieniu do wszystkich państw członkowskich UE.

1.3. Gospodarowanie odpadami komunalnymi przez gminę

Nowe przepisy wprowadziły generalną zasadę, zgodnie z którą gminy zobowiązane są do zorganizowania odbioru odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy (art. 6c ust. 1) natomiast rada danej gminy może, w drodze uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego, postanowić o odbieraniu odpadów komunalnych od właścicieli, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne. Art. 6d ustawy stanowi, iż wójt, burmistrz, prezydent miasta jest obowiązany zorganizować przetarg na odbieranie odpadów komunalnych lub przetarg na odbieranie i zagospodarowanie odpadów komunalnych.

1.4. Przedsiębiorcy ubiegający się o zezwolenie na gospodarowanie odpadami komunalnymi

Ustawa po nowelizacji określiła wymogi, które stawiane są przez ustawodawcę dla podmiotów zamierzających prowadzić działalność objętą Ustawą oraz warunki wykonywania

działalności w zakresie odbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych. Działalność ta jest działalnością regulowaną, wymagającą wpisu do rejestru działalności regulowanej prowadzonego przez wójta, burmistrza, prezydenta miasta właściwego ze względu na miejsce odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości. Ustawa określiła również szereg wymogów, które zobowiązany jest spełnić podmiot odbierający odpady komunalne m.in. posiadanie odpowiedniego wyposażenia, utrzymywanie odpowiedniego stanu sanitarnego pojazdów i urządzeń, spełnienie wymagań technicznych dotyczących wyposażenia pojazdów do odbierania odpadów, czy posiadanie odpowiednio wyposażonej i zlokalizowanej bazy magazynowa – transportowej.

Rejestr działalności regulowanej prowadzony jest przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta.

1.5. Obowiązki właściciela nieruchomości

Zgodnie z regulacją wprowadzoną przepisami nowelizacji, właściciele nieruchomości, są obowiązani ponosić na rzecz gminy, na terenie której są położone ich nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Zgodnie z art. 6m ust. 1 właściciel nieruchomości obowiązany jest złożyć do wójta, burmistrza, prezydenta miasta deklarację o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w terminie 14 dni od dnia zamieszkania na danej nieruchomości pierwszego mieszkańca lub powstania na danej nieruchomości odpadów komunalnych. W przypadku niezłożenia deklaracji albo uzasadnionych wątpliwości co do danych zawartych w deklaracji wójt, burmistrz lub prezydent miasta określa, w drodze decyzji, wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, biorąc pod uwagę dostępne dane właściwe dla wybranej przez gminę metody, a w przypadku ich braku – uzasadnione szacunki, w tym przypadku nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, średnią ilość odpadów komunalnych powstających na nieruchomościach o podobnym charakterze. Opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi stanowią dochód gminy i egzekwowane są w trybie właściwym dla zaległości podatkowych.

1.6. Finansowanie systemu gospodarowanie odpadami

Zgodnie z art. 6r ustawy opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi stanowi dochód gminy. Środki z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi nie mogą być wykorzystane na cele niezwiązane z pokrywaniem funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. Z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina pokrywa koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym koszt:

- odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych;
- tworzenia i utrzymania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych;
- obsługi administracyjnej systemu;
- edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi.

Ustawodawca, wskazał również, iż z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina może pokryć koszty wyposażenia nieruchomości w pojemniki lub worki do zbierania odpadów komunalnych oraz koszty utrzymywania pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym, a także może pokryć koszty usunięcia

odpadów komunalnych z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania i magazynowania. Środki pochodzące z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, które nie zostały wykorzystane w poprzednim roku budżetowym, mogą być wykorzystane także na wyposażenie, zgodnie z regulaminem, nieruchomości przeznaczonych do celów publicznych w pojemniki przeznaczone do zbierania odpadów komunalnych, ich opróżnianie oraz utrzymywanie w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym. W zamian za pobraną opłatę za gospodarowanie odpadami gmina zapewnia właścicielom nieruchomości pozbywanie się wszystkich rodzajów odpadów komunalnych, przy czym rozumie się przez to odbieranie odpadów z terenu nieruchomości, przyjmowanie odpadów przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych oraz zapewnienie przyjmowania tych odpadów przez gminę w inny sposób.

1.7. Kary pieniężne

Ustawa przewiduje szereg kar pieniężnych związanych z niezastosowaniem się przez przedsiębiorców lub gminy do nowych przepisów. Kary pieniężne dotyczą zarówno przedsiębiorców i gmin.

Przedsiębiorca, który:

- nie uzyskał wpisu do rejestru działalności regulowanej, a prowadzi działalność w zakresie obioru odpadów komunalnych (5.000 zł oraz 10.000 zł za każdy kolejny miesiąc wykonywania działalności bez wymaganego wpisu do rejestru);
- miesza selektywnie zebrane odpady komunalne ze zmieszanyimi odpadami komunalnymi lub selektywnie zebrane odpady różnych rodzajów ze sobą (10.000 zł – 50.000 zł);
- nie przekazuje odebranych od właścicieli odpadów komunalnych oraz odpadów zielonych do regionalnej instalacji przetwarzania odpadów komunalnych (500 zł – 2.000 zł za każdy ujawniony przypadek);
- przekazuje po terminie sprawozdanie, podlega karze pieniężnej w wysokości 100 zł za każdy dzień opóźnienia.

Gmina, która:

- przekazuje po terminie sprawozdanie - podlega karze w wysokości 100 zł za każdy dzień opóźnienia;
- przekazuje nierzetelne sprawozdanie – podlega karze pieniężnej w wysokości od 200 zł do 500 zł;
- nie osiąga wymaganego poziomu recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzyski innymi metodami oraz nie osiąga poziomu ograniczenia odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania – podlega karze pieniężnej obliczonej odrębnie dla każdego wymaganego poziomu.

1.8. Źródła powstawania odpadów komunalnych

Zgodnie z zapisami ustawy o odpadach, odpady komunalne to odpady powstające w gospodarstwach domowych, z wyłączeniem pojazdów wycofanych z eksploatacji, a także odpady niezawierające odpadów niebezpiecznych pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych. Zmieszane odpady komunalne pozostają

zmieszanymi odpadami komunalnymi, nawet jeżeli zostały poddane czynności przetwarzania odpadów, która nie zmieniała w sposób znaczący ich właściwości.

Odpady komunalne powstają głównie w gospodarstwach domowych, ale również na terenach nieruchomości niezamieszkałych, takich jak: obiekty użyteczności publicznej (szpitale, szkoły) oraz infrastruktury (handel, targowiska, usługi, przemysł z części „socjalnej”).

W strumieniu odpadów komunalnych znajdują się również odpady niebezpieczne, takie jak zużyte baterie, świetlówki, termometry, opakowania po farbach, lakierach, rozpuszczalnikach, przeterminowane i nieużyte leki i inne.

1.9. Regulacje prawne z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi

Przy sporządzaniu niniejszej analizy opierano się również o dokumenty o charakterze strategicznym, tj.

- Uchwała nr 88 Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2016 r. w sprawie Krajowego planu gospodarki odpadami 2022 (M.P. z 2016 r. poz. 784),

a także ustawy i akty wykonawcze dotyczące problematyki gospodarki odpadami komunalnymi:

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2019 r. poz. 701 ze zm.),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2014 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. z 2014 r. Nr 1923),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (Dz. U. z 2017 r. poz. 2412),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 2167).

Akty prawa miejscowego, przyjęte w roku 2013 na podstawie ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach przez Radę Gminy Gołymin-Ośrodek.

Na podstawie ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2018 r. poz. 1454, ze zm.) gmina podjęła uchwały, stanowiące akty prawa miejscowego, w oparciu w/w przepisy.

1. Uchwała Nr XXVI/140/2017 w sprawie określenia górnych stawek opłat za usługi w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, którzy nie są obowiązani do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz gminy oraz opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych z nieruchomości.

Stosownie do art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2018 r., poz. 1454, ze zm.) rada gminy w drodze uchwały, określiła górne stawki opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości za usługi w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych oraz gospodarowania odpadami komunalnymi, w przypadku właścicieli nieruchomości, którzy nie są obowiązani do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz gminy.

Górne stawki opłat są maksymalnymi stawkami opłat, jakie mogą pobierać przedsiębiorcy na terenie gminy Gołymin-Ośrodek, którzy posiadają zezwolenie na odbieranie odpadów komunalnych oraz opróżnianie zbiorników bezodpływowych i transport nieczystości ciekłych. Stawki opłat zaproponowano w odniesieniu do pojemników o określonej pojemności, na podstawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Gołymin-Ośrodek.

Jednocześnie są to stawki służące wyliczeniu opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umów na odbiór odpadów komunalnych lub opróżnianie zbiorników bezodpływowych. Decyzja wydawana jest z urzędu na podstawie art. 6 ust. 7 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach i określa wysokość opłat wyliczonych z zastosowaniem górnych stawek opłat.

2. Uchwała Nr XIX/105/2016 r. Rady Gminy Gołymin-Ośrodek z dnia 8 lipca 2016 r. w sprawie określenia terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi

Uchwała nr XIX/105/2016 r. Rady Gminy Gołymin-Ośrodek z dnia 8 lipca 2016 r. w sprawie określenia terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, została podjęta na podstawie art. 61 ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Nowe brzmienie art. 61 ust. 1 zobowiązuje radę gminy do określenia czy opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi uiszcza się z dołu czy z góry.

Mając na uwadze powyższe, poprzez dodanie w § 1 ustępu 2, 3 i 4, doprecyzowano sposób wnoszenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi przez właścicieli nieruchomości.

W wyniku podjęcia przedmiotowej uchwały straciła moc uchwała Nr XXIV/126/2012 r. Rady Gminy Gołymin-Ośrodek z dnia 28 grudnia 2012 r. w sprawie określenia terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

3. Uchwała nr XIX/107/2016 Rady Gminy Gołymin-Ośrodek z dnia 8 lipca 2016 r. w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Gołymin-Ośrodek

Uchwała określa szczegółowe zasady utrzymania czystości i porządku na terenie gminy, dotyczące:

1) wymagań w zakresie utrzymania czystości i porządku na terenie nieruchomości obejmujących:

a) prowadzenie selektywnego zbierania odpadów komunalnych lub zapewnienie przyjmowania w inny sposób co najmniej takich odpadów komunalnych jak: przeterminowane leki i chemikalia, zużyte baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i inne odpady wielkogabarytowe, zużyte opony, odpady zielone oraz odpady budowlane i rozbiórkowe stanowiące odpady komunalne, a także odpadów komunalnych określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 4a,

b) uprzątnięcie błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń z części nieruchomości służących do użytku publicznego,

- c) mycie i naprawy pojazdów samochodowych poza myjniami i warsztatami naprawczymi;
- 2) rodzaju i minimalnej pojemności pojemników przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości oraz na drogach publicznych, warunków rozmieszczania tych pojemników i ich utrzymania w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym, przy uwzględnieniu:
 - a) średniej ilości odpadów komunalnych wytwarzanych w gospodarstwach domowych bądź w innych źródłach,
 - b) liczby osób korzystających z tych pojemników;
- 3) częstotliwości i sposobu pozbywania się odpadów komunalnych i nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości oraz z terenów przeznaczonych do użytku publicznego;
- 4) innych wymagań wynikających z wojewódzkiego planu gospodarki odpadami;
- 5) obowiązków osób utrzymujących zwierzęta domowe, mających na celu ochronę przed zagrożeniem lub uciążliwością dla ludzi oraz przed zanieczyszczeniem terenów przeznaczonych do wspólnego użytku;
- 6) wymagań utrzymywania zwierząt gospodarskich na terenach wyłączonych z produkcji rolniczej, w tym także zakazu ich utrzymywania na określonych obszarach lub w poszczególnych nieruchomościach;
- 7) wyznaczania obszarów podlegających obowiązkowej deratyzacji i terminów jej przeprowadzania.

Biorąc pod uwagę powyższe oraz analizując ponad trzy letni okres funkcjonowania nowego systemu gospodarowania odpadami na terenie Gminy Gołymin-Ośrodek wprowadzono następujące zmiany:

1. Wyposażenie nieruchomości zamieszkałych, deklarujących selektywną zbiórkę odpadów, w kolorowe worki foliowe o pojemności 120 l - § 13 ust. 1.
2. Odbiór odpadów zielonych od kwietnia do października z częstotliwością dwa razy w miesiącu w przypadku zabudowy jednorodzinnej oraz raz na tydzień w przypadku zabudowy wielorodzinnej – ustawą zmieniającą dodano w art. 6r ust. 3b, regulujący częstotliwość odbioru odpadów zielonych.
3. Dookreślenie w § 5 wymagań dotyczących selektywnego zbierania odpadów komunalnych, a w szczególności rodzajów odpadów jakich nie należy zbierać do poszczególnych worków czy pojemników.
4. Rozszerzenie selektywnej zbiórki o dodatkowe odpady: odpady wielomateriałowe, pozostałe odpady z tworzyw sztucznych, w tym opakowania po chemii gospodarczej. Proponuje się gromadzenie ww. odpadów w workach koloru żółtego.
5. Uaktualnienie pozostałych zapisów regulaminu w oparciu o zapisy ustawy zmieniającej oraz rozstrzygnięć nadzorczych Wojewody Mazowieckiego w latach 2013 - 2015.

Projekt uchwały został przesłany do zaopiniowania do państwowego powiatowego inspektora sanitarnego.

W związku z powyższym niezbędnym było podjęcie uchwały dostosowującej rozwiązania prawne do znowelizowanej ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz modyfikującej obecnie funkcjonujący system gospodarowania odpadami komunalnymi.

W wyniku podjęcia przedmiotowej uchwały straciła moc uchwały nr XXVII/152/2013 Rady Gminy Gołymin-Ośrodek z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie uchwalenia regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Gołymin-Ośrodek.

4. Uchwała nr XIX/108/2016 Rady Gminy Gołymin-Ośrodek z dnia 8 lipca 2016 r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów

Uchwała została podjęta w oparciu art. 6 r ust. 3 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2018 r. poz. 1454, ze zm.).

Uchwała określa tryb i sposób zgłaszania przez właścicieli nieruchomości przypadków niewłaściwego świadczenia usług przez przedsiębiorcę odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości lub prowadzącego punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych, zgodnie z art. 6r ust. 3d znowelizowanej ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Uchwała została pozytywnie zaopiniowana przez państwowego powiatowego inspektora sanitarnego w zakresie częstotliwości odbierania odpadów komunalnych, zgodnie z zapisami ustawy zmieniającej.

W wyniku podjęcia przedmiotowej uchwały straciły moc:

- uchwała nr XXIV/124/2012 Rady Gminy Gołymin-Ośrodek z dnia 28 grudnia 2012 r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi

- uchwała nr XXVI/145/2013 Rady Gminy Gołymin-Ośrodek z dnia 26 marca 2013 r. w sprawie zmiany uchwały nr XXIV/124/2012 Rady Gminy Gołymin-Ośrodek z dnia 28 grudnia 2012 r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

5. Uchwała Nr XIX/106/2016 Rady Gminy Gołymin-Ośrodek z dnia 8 lipca 2016 r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, składanej przez właścicieli nieruchomości

Uchwała została podjęta na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15, art. 40 ust. 1 i art. 42 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2019 r. poz.506) oraz art. 6m i art. 6 n ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2018 r. poz. 1454 ze zm.).

Traci moc Uchwała Nr XXIV/127/2012 Rady Gminy Gołymin-Ośrodek z dnia 28 grudnia 2012 r. w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właściciela nieruchomości.

2. System gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Gołymin-Ośrodek

2.1. Charakterystyka systemu funkcjonującego na terenie Gminy Gołymin-Ośrodek

Od 1 lipca 2013 roku Gmina Gołymin-Ośrodek przejęła obowiązek odbioru odpadów komunalnych zarówno od właścicieli nieruchomości zamieszkałych, jak również nieruchomości niezamieszkałych, na których powstają odpady komunalne.

Delegacją art. 6c ust. 2 ww. ustawy Rada Gołymin-Ośrodek uchwałą nr XXIV/124/2012 Rady Gminy Gołymin-Ośrodek w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, postanowiono o odbieraniu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości.

W związku z koniecznością dostosowania dotychczasowych uchwał do obowiązującego stanu prawnego Rada Gminy Gołymin-Ośrodek podjęła uchwałę nr XIX/108/2016 Rady Gminy Gołymin-Ośrodek z dnia 8 lipca 2016 r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów.

Gmina Gołymin-Ośrodek przejęła od właścicieli obowiązek wyposażenia nieruchomości w pojemniki do gromadzenia zmieszanych odpadów komunalnych oraz worki do selektywnej zbiórki odpadów komunalnych.

Odpady komunalne zmieszane z zabudowy jednorodzinnej i wielorodzinnej będą odbierane raz na dwa tygodnie, zaś odpady gromadzone w sposób selektywny (tworzywa sztuczne, papier i tektura, szkło oraz opakowania wielomateriałowe) w miejscowości o zabudowie zwartej i o nierolniczym charakterze (Wróblewo oraz Gołymin-Ośrodek) raz w miesiącu natomiast w miejscowościach o zabudowie rozproszonej i rolniczym charakterze co dwa miesiące.

Dla nieruchomości zamieszkałych zgodnie z Regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Gołymin-Ośrodek, minimalna objętość pojemników przeznaczonych do gromadzenia zmieszanych odpadów komunalnych oraz ilość worków do selektywnego zbierania odpadów jest uzależniona od ilości osób zamieszkujących nieruchomość.

W przypadku większej ilości odpadów powstających na terenie zamieszkałych nieruchomości jednorodzinnych odpowiednie ilości worków należy odbierać bezpłatnie w siedzibie podmiotu zajmującego się odbiorem odpadów.

Na terenie nieruchomości niezamieszkałych objętość pojemników przeznaczonych do gromadzenia zmieszanych odpadów komunalnych uzależniona jest od ilości powstających na danej nieruchomości odpadów komunalnych. Zgodnie z zapisami Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Gołymin-Ośrodek, nieruchomość niezamieszkała może być wyposażona w pojemniki o następujących objętościach: 0,06 m³, 0,66 m³,

2.2. Proces weryfikacji złożonych deklaracji

Poprawność danych zawartych w deklaracjach jest weryfikowana przez pracowników Referatu Infrastruktury i Ochrony Środowiska.

W przypadku niezłożenia deklaracji lub uzasadnionych wątpliwości co do danych zawartych w deklaracji, Wójt Gminy jest ustawowo zobowiązany do określenia w drodze decyzji wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, biorąc pod uwagę uzasadnione szacunki, w tym średnią ilość odpadów komunalnych powstających na nieruchomościach o podobnym charakterze.

Weryfikacja złożonych deklaracji oraz ich poprawności dotyczy zarówno nieruchomości zamieszkałych jak i niezamieszkałych. Systematyczna weryfikacja deklaracji i kontrola nieruchomości w terenie pozwala na uzyskanie wysokiego wskaźnika złożonych deklaracji.

Kontrola nieruchomości zamieszkałych odbywa się poprzez ciągłą weryfikację składanych deklaracji i dotyczy głównie analizy rozbieżności w ilości osób zameldowanych i zamieszkałych.

Analizując ilość osób zameldowanych na dzień 31.12.2018 r. na terenie gminy (3941 osoby) oraz ilość osób wynikającą ze złożonych deklaracji na dzień 31.12.2018 r. (3059 osób) można stwierdzić, iż system funkcjonuje prawidłowo.

2.3. Selektywna zbiórka na nieruchomościach zamieszkałych

Selektywna zbiórka na terenie nieruchomości jednorodzinnych prowadzona jest w systemie workowym. W ramach opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi mieszkańcy Gminy Gołymín-Ośrodek, właściciele nieruchomości, którzy zadeklarowali selektywną zbiórkę odpadów wyposażeni są w worki do selektywnej zbiórki. Zgodnie z przyjętym uchwałą Rady Gminy Gołymín-Ośrodek regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Gołymín-Ośrodek, ilość przekazywanych właścicielom nieruchomości zamieszkałych worków do selektywnej zbiórki odpadów komunalnych jest uzależniona od ilości osób zamieszkujących daną nieruchomość. W przypadku większej ilości odpadów powstających na terenie nieruchomości odpowiednie ilości worków należy odbierać bezpłatnie w siedzibie podmiotu świadczącego usługę odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych w Przedsiębiorstwie Usług Komunalnych w Ciechanowie bądź w Urzędzie Gminy Gołymín-Ośrodek

Na terenie Gminy Gołymín-Ośrodek metodą „u źródła” zbierane są następujące frakcje odpadów selektywnych:

- papier i tektura (worki niebieskie),
- szkło (worki zielone),
- tworzywa sztuczne, metale i aluminium, opakowania wielomateriałowe (worki żółte),
- odpady zielone (worki brązowe).

Łączna ilość osób, która wynika ze złożonych deklaracji na terenie Gminy Gołymín-Ośrodek na koniec 2018 roku wynosiła 3059 osób, z czego selektywną zbiórkę odpadów zadeklarowało 1671 mieszkańców, w sposób zmieszany odpady gromadzi 1388 mieszkańców.

2.4. Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK)

W myśl art. 3 ust. 2 pkt. 6 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2018 r. poz. 1454, ze zm.) do zadań gminy należy tworzenie punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK) w sposób zapewniający łatwy dostęp dla wszystkich mieszkańców gminy. Gmina ma obowiązek zapewnić przyjmowanie do PSZOK co najmniej takich odpadów komunalnych jak: przeterminowane leki i chemikalia, zużyte baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i inne odpady wielkogabarytowe, zużyte opony, odpady zielone oraz odpady budowlane i rozbiórkowe stanowiące odpady komunalne, a także odpadów komunalnych, określonych w przepisach wydanych przez ministra właściwego do spraw środowiska w drodze rozporządzenia. Rodzaje odpadów komunalnych, które winny być obligatoryjnie zbierane w PSZOK wskazała nowelizacja ww. ustawy z dnia 28 listopada 2014 r.

Na terenie Gminy Gołymín- Ośrodek od dnia 1 lipca 2018 r. uruchomiono dla mieszkańców gminy Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych. Każdy z mieszkańców bezpłatnie może dostarczyć odpady komunalne (m.in. szkło, tworzywa sztuczne, makulaturę, metale, opakowania wielomateriałowe, odpady wielkogabarytowe, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, popiół, gruz betonowy i ceglany, zużyte opony, baterie i akumulatory, odzież, tekstylia itp.) PSZOK w Gołymínie Ośrodku mieści się na placu za budynkiem Urzędu Gminy, otwarty jest w każdy poniedziałek w godzinach od 10:00 do 18:00

Odpady budowlane i rozbiórkowe powstałe na terenie nieruchomości należy gromadzić w specjalnych kontenerach ustawionych przez podmiot odbierający odpady komunalne, których właściciel nieruchomości zleci wykonanie usługi. Wysokość cen za usługę, tj. wyposażenie w pojemnik i transport, ustala podmiot odbierający odpady komunalne.

Ponadto, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa lokalnego, na terenie Gminy Gołymín-Ośrodek 2 razy w roku (wiosną i jesienią) prowadzona jest mobilna zbiórka mebli i innych odpadów wielkogabarytowych oraz zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego. W roku 2018 r. zebrano odpowiednio: 37,954Mg. Poniżej w tabeli przedstawiono ilości odebranych odpadów komunalnych oraz odpadów zebranych w sposób selektywny

Tabela. 1 Ilości odpadów zebranych z terenu Gminy Gołymín-Ośrodek w 2015 i 2016 i 2017 r. i 2018 r.

kod odpadu	RODZAJ	2015	2016	2017	2018
200301	Nieselegrowane (zmieszane) odpady komunalne	611,000	587,640	535,27	573,520
200139	Tworzywa sztuczne	7,360	7,980	0,00	21,440
200102	Szkło	22,620	11,120	0,00	0,00
200136	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w	0,185	0,218	0,994	3,595
200101	Papier i tektura	7,930	7,740	8,160	6,560
200201	Odpady ulegające biodegradacji	8,640	2,640	4,430	1,840
160103	Zużyte opony	0,132	0,000	0,00	0,00

200123*	Urządzenia zawierające freon	0,020	0,240	1,32	3,600
200135*	zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	0,171	0,522	0,256	1,726
200307	Odpady wielkogabarytowe	5,780	9,640	15,84	37,954
200399	Odpady komunalne niewymienione w innych podgrupach	0,760	0,000	0,000	0,000
200203	inne odpady nieulegająca biodegradacji	15,680	27,980	29,08	38,340
170182	Inne niewymienione odpady	1,020	0,000	0,00	0,00
170904	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 170901, 170902 i 170903	0,260	0,740	1,74	9,940
170604	Materiały izolacyjne inne niż wymienione w 170601 i 170603	2,900	0,080	0,00	0,440
170103	Odpady innych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia	0,240	0,000	0,00	0,00

2.5. Ilość zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania odbieranych z terenu gminy

Z terenu Gminy Gołymin-Ośrodek w roku 2018 r. odebrano 573,520 Mg niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych o kodzie 20 03 01, które zostały przekazane w całości do zastępczej sortowni odpadów komunalnych zmieszanych i selektywnie zebranych w Woli Pawłowskiej gm. Ciechanów.

2.6. Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania

W wyniku złożonego w grudniu 2015 roku przez Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. wniosku w sprawie zmiany uchwały nr 212/12, została podjęta przez Sejmik Województwa Mazowieckiego uchwała nr 23/16 z dnia 22 lutego 2016 r. zmieniająca uchwałę w sprawie wykonania Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami dla Mazowsza na lata 2012 – 2017 z uwzględnieniem lat 2018 – 2023 instalacja w Woli Pawłowskiej otrzymała status Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych (RIPOK). Pozwolenie zintegrowana na prowadzenia instalacji w gospodarce odpadami dla odpadów innych niż niebezpieczne Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Ciechanowie uzyskało 27 listopada 2015 r.

Instalacja do mechaniczno – biologicznego przetwarzania odpadów, składa się z :

1) Części mechanicznej – o całkowitej mocy przerobowej (praca w systemie dwuzmianowym) 55 000,00 Mg/rok, w której mogą być prowadzone procesy:

- mechanicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, oznaczonych kodem 20 03 01 (wariant 1) – w ilości 50 000 Mg/rok,

- mechanicznego przetwarzania odpadów pochodzących z selektywnej zbiórki, oznaczonych kodami z podgrupy 15 01 i 20 01 (wariant II) – w ilości 5 000,00 Mg/rok;

2) Części biologicznej – o całkowitej mocy przerobowej 24 000,00 Mg/rok, w której prowadzony jest proces biologicznego przetwarzania frakcji o wielkości 0-80 mm (tzw. frakcji podsitowej, oznaczonej kodem 19 12 12), wydzielonej ze strumienia zmieszanych odpadów komunalnych (wariant I) w ilości do 24 000,00 Mg/rok

Instalacja do biologicznego przetwarzania odpadów zielonych i innych bioodpadów pochodzenia komunalnego.

Biologiczne przetwarzanie odpadów zielonych i innych bioodpadów pochodzenia komunalnego prowadzone jest jednoetapowo na placu technologicznym, posiadającym system odprowadzenia odcieków do kanalizacji.

Całkowita moc przerobowa instalacji: 2 000,00 Mg/rok.

2.7. Osiągnięte poziomy recyklingu

W roku 2018 osiągnięty został poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania w wysokości 30,17 % w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w roku 1995, przy czym zgodnie z wymogami art. 3c ustawy o utrzymaniu czystości i porządku gmina zobowiązana jest do ograniczenia w 2018 r. masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania do nie więcej niż 40% wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji.

Osiągnięty poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła, za rok 2018 kształtuje się na poziomie 30,3947% wagowo. Zgodnie z zapisami Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r., wymagany poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metalu, tworzyw sztucznych i szkła do końca 2018r. wynosi 30%.

Ponadto w myśl ww. Rozporządzenia do końca roku 2018 r. Gmina zobowiązana była osiągnąć 50% poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innych niż niebezpieczne odpady budowlane i rozbiórkowe. W roku 2018 na terenie Gminy Gołymin-Ośrodek osiągnięty został 57,6129% poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych.

Gmina Gołymin-Ośrodek wywiązała się w 2018 r. z określonego Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła, poziomu recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych. Dzięki odpowiednio prowadzonemu systemowi selektywnej zbiórki odpadów komunalnych na terenie gminy, możliwym jest zwiększanie ilości frakcji selektywnie zbieranych oraz zwiększanie poziomów recyklingu,

przygotowania do ponownego użycia i odzysku, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (art. 9q ustawy) nałożyła na Wójta Gminy obowiązek sporządzania rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi, które winno zostać przekazane do Marszałka Województwa oraz Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w terminie do 31 marca roku następującego po roku, którego sprawozdanie dotyczy.

W świetle obowiązujących przepisów prawnych przygotowano roczne sprawozdanie za rok 2018 z realizacji zadań z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Gołymin-Ośrodek, które Wójt przekazał do Marszałka Województwa Mazowieckiego oraz Mazowieckiego Inspektora Ochrony Środowiska. Przedmiotowe sprawozdanie zawierało:

- informacje o masie poszczególnych rodzajów odpadów odebranych z obszaru gminy odpadów komunalnych oraz sposobie ich zagospodarowania, wraz ze wskazaniem instalacji, do której zostały przekazane odebrane od właścicieli nieruchomości zmieszane odpady komunalne, odpady zielone oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania,
- informacje o masie odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, zarówno przekazanych do składowania na składowisku odpadów, jak również nieprzeznaczonych do składowania i sposobie ich zagospodarowania,
- liczbę właścicieli nieruchomości, od których zostały odebrane odpady komunalne,
- informacje o osiągniętych poziomach recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania.

2.8. Liczba właścicieli, którzy nie zawarli umowy na opróżnianie zbiorników bezodpływowych

Właściciele nieruchomości, którzy pozbywają się z terenu nieruchomości nieczystości ciekłych obowiązane są do zawarcia indywidualnej umowy na opróżnianie zbiorników bezodpływowych z przedsiębiorcą posiadającego zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych.

Wójt Gminy Gołymin-Ośrodek wydał zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych na terenie Gminy Gołymin-Ośrodek 4 przedsiębiorcom:

L.P.	NAZWA FIRMY	ADRES
1	EKO-WYWÓZ DANIEL WODZYŃSKI	POLSKIEJ ORGANIZACJI WOJSKOWEJ 9, 06-400 CIECHANÓW
2	OPAL-BUD SP. Z O.O.	NOWY GOŁYMIN 19
3	P.U. RENMARK RENATA KOWNACKA MAREK DĄBROWSKI	OGRODOWA 48; 06-100 PUŁTUSK
4	USŁUGI KOMUNALNE I TRANSPORTOWE KAZIMIERZ GALIK	F. CHOPINA 9; 06-200 MAKÓW MAZOWIECKI

W roku 2018 nie stwierdzono właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy na opróżnianie zbiorników bezodpływowych, w stosunku do których gmina powinna zorganizować opróżnianie zbiorników bezodpływowych.

Ilość nieczystości ciekłych odebranych z terenu Gminy Gołymin-Ośrodek przedstawiono w tabeli poniżej

Rodzaj	2014	2015	2016	2017	2018
Bytowe	3539	4985	4483,7	4499,9	5108,4
Przemysłowe	2166	0,00	1378,9	2980,3	15,0

2.9. Rejestr działalności regulowanej

Zgodnie z zapisami art. 9b ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości jest działalnością regulowaną w rozumieniu ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej.

Wójt Gminy Gołymin-Ośrodek zobowiązany jest do prowadzenia w formie elektronicznej rejestru działalności regulowanej. W myśl art. 9c ww. ustawy każdy przedsiębiorca odbierający od właścicieli nieruchomości odpady komunalne jest obowiązany do uzyskania wpisu do rejestru działalności regulowanej w gminie, na terenie której zamierza odbierać odpady komunalne.

Na dzień 31 grudnia 2018 r. do rejestru działalności regulowanej Gminy Gołymin-Ośrodek zostało wpisanych 2 przedsiębiorców:

- 1) Błysk-Bis Sp. z o.o., Szlasy-Złotki 10, 06-425 Karniewo,
- 2) Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o., ul. Gostkowska 83, 06-400 Ciechanów,

3.13. Umowy na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych

W wyniku przeprowadzonego postępowania przetargowego w dniu 8 czerwca 2016 r. została podpisana Umowa Nr 1/2016 z Przedsiębiorstwem Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Ciechanowie. Umowa została zawarta na okres od 01.07.2016 do dnia 30.06.2018 r., kwota umowy to 655776,00 zł, co miesięcznie stanowi 27324,00 zł. Zgodnie z zawartą umową Wykonawca ma za zadanie zgłaszać Zamawiającemu wszelkie nieprawidłowości w gromadzeniu odpadów komunalnych przez właścicieli nieruchomości (np. przepełnienia pojemników, niewłaściwe gromadzenie odpadów, itp.). Po przeanalizowaniu zgłoszonych nieprawidłowości Urząd Gminy niezwłocznie informuje właścicieli nieruchomości o konieczności przestrzegania zapisów prawa miejscowego.

W wyniku przeprowadzonego postępowania przetargowego w dniu 21 czerwca 2018 r. została podpisana Umowa Nr 1/2018 z Przedsiębiorstwem Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Ciechanowie. Umowa została zawarta na okres od 01.07.2018 do dnia 30.06.2019 r., kwota umowy to 406166,40 zł, co miesięcznie stanowi 33847,20 zł.

Ponadto w celu weryfikacji prawidłowości wykonywanych usług przez Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. pracownicy Referatu prowadzoną systematyczne oględziny w terenie.

4. Podsumowanie

System gospodarki odpadami na terenie Gminy Gołymin-Ośrodek funkcjonuje sprawnie, co potwierdza ilość złożonych deklaracji. Jednak w najbliższych latach w związku z realizacją zadań ustawowych należy dążyć do zwiększania i rozwijania świadomości mieszkańców gminy w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi w celu ograniczenia ilości wytwarzanych odpadów komunalnych, prawidłowej segregacji, dzięki czemu będzie możliwe osiągnięcie wymaganych poziomów odzysku i recyklingu odpadów.

WÓJT
Budek
Adam Piotr Budek